

Lønnsomhet ved grøfting

Kalnes 8. november 2018

Lars Kjuus

NLR Øst

**Norsk
Landbruksrådgiving**

Hva er målet med investeringen?

- Tjene mer penger (kort eller lang sikt)
- Spare tid
- Ha det gøy
- Velferd – helse – miljø
- Spare skatt
- Status

Hva skal jeg investererer i?

- Grøfting
- Traktor - dekk
- Redskap
- Presisjonsjordbruk
- Tresker
- Korntørke
- Driftsbygninger
- Vedlikehold
- Nydyrking
- Ny produksjon

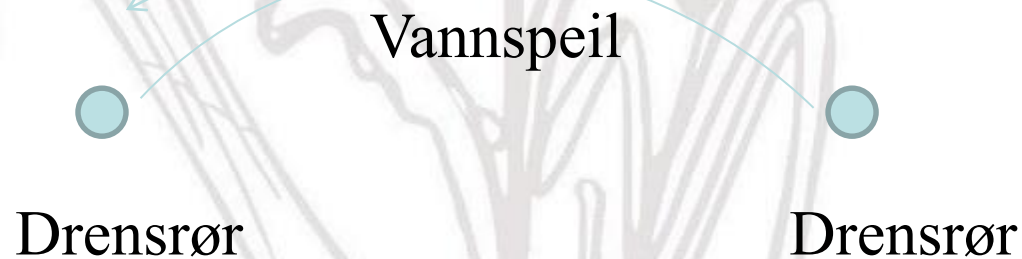
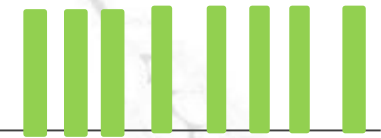
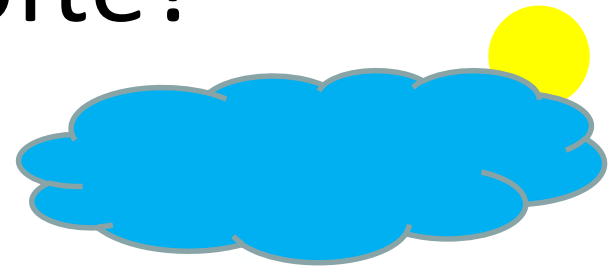
Hvorfor får ikke jeg topp avling?

- Jorda mi
  - Jordart
  - Topografi
  - Skogkanter
  - Næringsinnhold
  - Moldinnhold
  - Struktur
  - Drenering
- Agronomi
- Rett-tidsfaktor
- Hva kan jeg gjøre noe med?

Hvor tett skal jeg grøfte?

- Hvor tett er jorda
- Hvilken vekst
- Hvor mye penger skal det koste

Hva gjør det lønnsomt å grøfte

- Lengre vekstsesong
- Sikrere såing og innhøsting
- Mindre jordpakking
- Jevnere opptørking
- Mindre ugras (tunrapp)
- Mer fleksibel jordarbeiding
- Høyere avling
- Redusert risiko produksjonen

Jordpakking

Du velger selv!

- Ved investering – Nivået på pakkingen
  - Tyngden
  - Hjuldimensjon
- Ved kjøring – Selve pakkingen
  - Lufttrykk
  - Tidspunkt/jordfuktighet
  - Antall kjøringer

Hva koster det å grøftet

Regneark for kostnader

Variasjon fra entreprenør til entreprenør

Få tilbud

Hva koster det å grøfte

- Grøftegraving
  - Rådal
  - Kjede
  - Plog
  - Gravemaskin
- Filterrør
- Rør
- Flis + frakt av flis
- Flyttekostnader
- Koblinger
- Administrasjon
- Tillegg for kummer og hovedløp
- Husk SMIL søknad

Grøftekostnader (Entreprenør 1 med rådalshjul)

Entreprenør utfører all jobben, men bonden skaffer til veie flisa.

Fyll inn gule felt

Areal som skal grøftes	50	daa
Pris pr meter 50/60	18	kr/meter
Prispr meter 83/100	32	kr/meter
Pris pr meter 104/118	0	kr/meter
Meter totalt med grov samlegrøft utløp	320	meter
Flispris	147	kr/m ³
Flisforbruk	20	liter/m
Frakt av flis	2500	kr/pr 60m ³
Maskingraverpris	700	kr/time
Maskingravingstimer pr dag	0	timer
Flyttekostnader utstyr	1500	kroner
Koblingspris	50	kr/kobling
Koblinger pr daa	1,2	stk
Forhold samlegrøft/sugegrøft	80	% sugegrøft
Forhold samlegrøft/sugegrøft	20	% samlegrøft
Grøfteavstand (gjennomsnitt)	7	meter
Tillegg pga samlegrøfter	4	%
Flislegging	250	kr/time
Grøftekapasitet pr dag	12	daa/dag
Timer pr dag	7,5	timer
Administrasjon	4	timer
Timepris egen administrasjon	350	kr/time
Meter grøft pr daa	148,6	meter/daa

Grøfteavstand

Grøftavstand	Kostnad daa	Pris etter	Rabatt
5 meter	6000	4000	33 %
6 meter	5200	3200	38 %
7 meter	4500	2500	44 %
8 meter	4000	2000	50 %
10 meter	3300	1300	61 %

Skatt

- Direkteutgiftsførbart
- Høy marginalsatt gir større fradrag
- Lav jordbruksinntekt
- Jevn inntekt
- Pass på likviditeten – lang levetid
- Vurder finansieringsbehov

Vedlikeholdsgrøfting

- Ligger for grunt
- Dårlig sugeevne - dekkmateriale
- Fungere delvis
- Stor grøfteavstand
- Ujevn effekt på jordet

Hvor mye øker avlingen

- Eldre forsøk viser 25 -30 kg/daa ved halvering av grøfteavstand (32 – 16 – 8 – 4 meter)
- Spørreundersøkelse blant bønder: 90 kg fra dårlig til svært godt drenert
- Møkkhull fra 0 til full avling?
- Jordpakking på hele eller deler av jordet?
- Mulig å få høstet fra 0 til full avling
- Høsthvetedyrking – større effekt
- Seinere sorter?

Hvor mye mer må jeg høste?

- Regneark for lønnsomhet
- Hvilken produksjon
- Hvordan er dagens situasjon

Avlingsøkning for å dekke 7 meter grøfting

Grøftepris pr daa	4500	kroner
Tilskudd pr daa	2000	kroner
Rente (nominell)	3,5	%
Prisstigning	1,5	%
Avskrivningstid	30	år
Byggpris (levering høst)	2,75	kr/kg
Frakt på korn	0,12	kr/kg
Tørkekostnad	0,10	kr/kg
Netto avlingsverdi	2,53	kr/kg
Kostnader pr år		
Avskrivninger	83	kr/daa
Renter	25	kr/daa
Vedlikehold	10	kr/daa
Totale kostnader for grøfting	118	kr/daa år
Avlingsøkning for inndecking	47	kg/daa år

Konklusjon

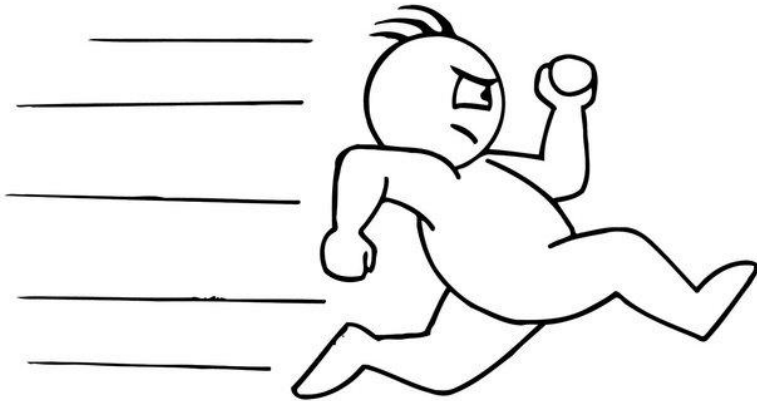
- Sikker planteproduksjon krever drenering
- Gode avling krever godt drenert jord
- Dårlig drenert jord er lønnsom å grøfte
- Gamle dårlige grøfter bør fornyes
- Tilskudd bedrer lønnsomheten!

God lønnsomhet i planteproduksjonen

Konklusjon

Landbruksdirektoratet
Eiendoms- og driftsrett

Postboks 8140 Dep
N-0033 Oslo
Telefon 78 60 60 00
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Søknad om tilskudd til drenering
av jordbruksjord

Tøm skjema

Søknad om tilskudd til drenering

Kommunen fastsetter søknadsavgift på 600,- i felt 6 for du fyller ut skjemaet.

Tilskuddet er automatisk utbetalt.

1 skjema per kommune. Les veiledningen.

4. Om tiltaket er i konflikt med andre tiltak, søknad om dispensasjon fra kommunen. Dette kan stanse arbeidet og kontakte kommunen.

